

Læringsmiljøprosjektet 2024 -2026

I en barnehage skal det spire og gro
Forskjellige er vi
både store og små
Men vi deler gleder,
sprer lys og har mestringstro

Leirdalen Barnehage

Læringsmiljøprosjektet
2024 -2026

Å DELE

TRYGT OG GODT.

Deltakere: Ida, Lisbeth, Glenn Roger, Ine Beate, Elisabeth, Arne, Anette, Henriette, Kristi Marie, Beate

Prosjektperiode: 2024 -2026

MØTEARENA

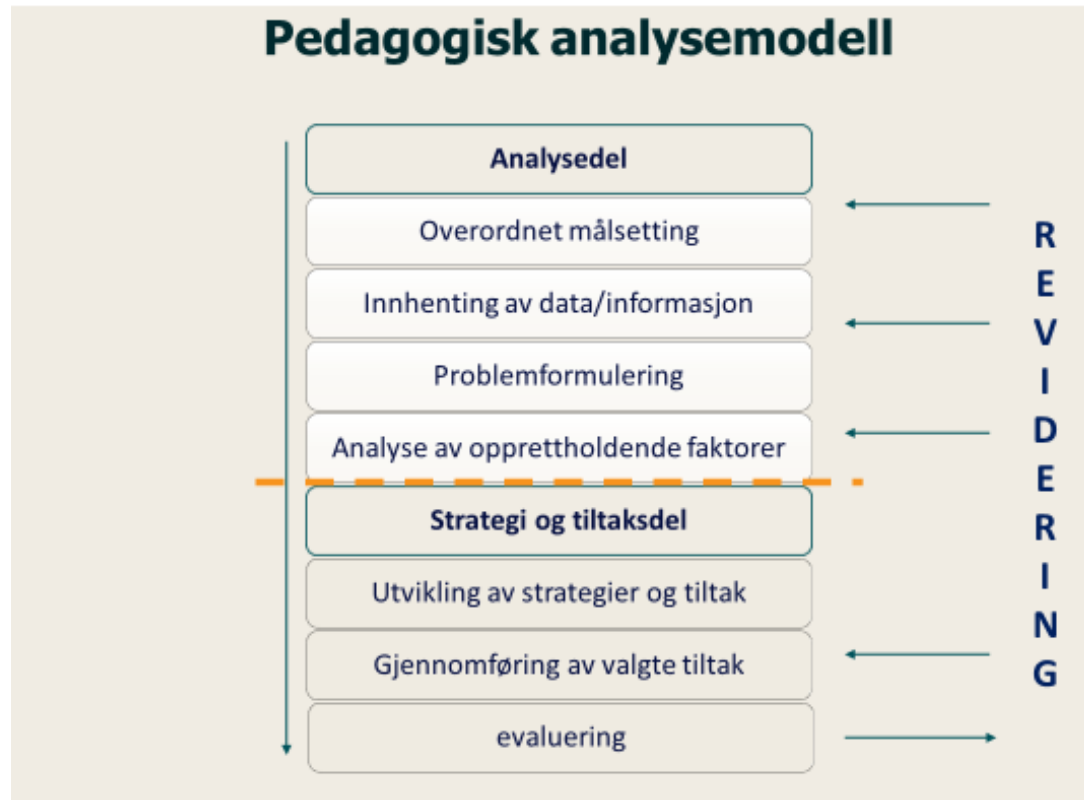
Planleggingsdager –Personalmøter -Pedagogiske ledermøter –Styringsgruppemøter – Fagkvelder - Nasjonale fagdager

Samarbeidspartnere

Udir -Barnehager- Skoler -Stavanger Høgskule, PPT- Team Læringsmiljø -Alver kommune

VEILEDERE: Anne Kristin H Andresen – Marianne Gjerstad

Pedagogisk analyse

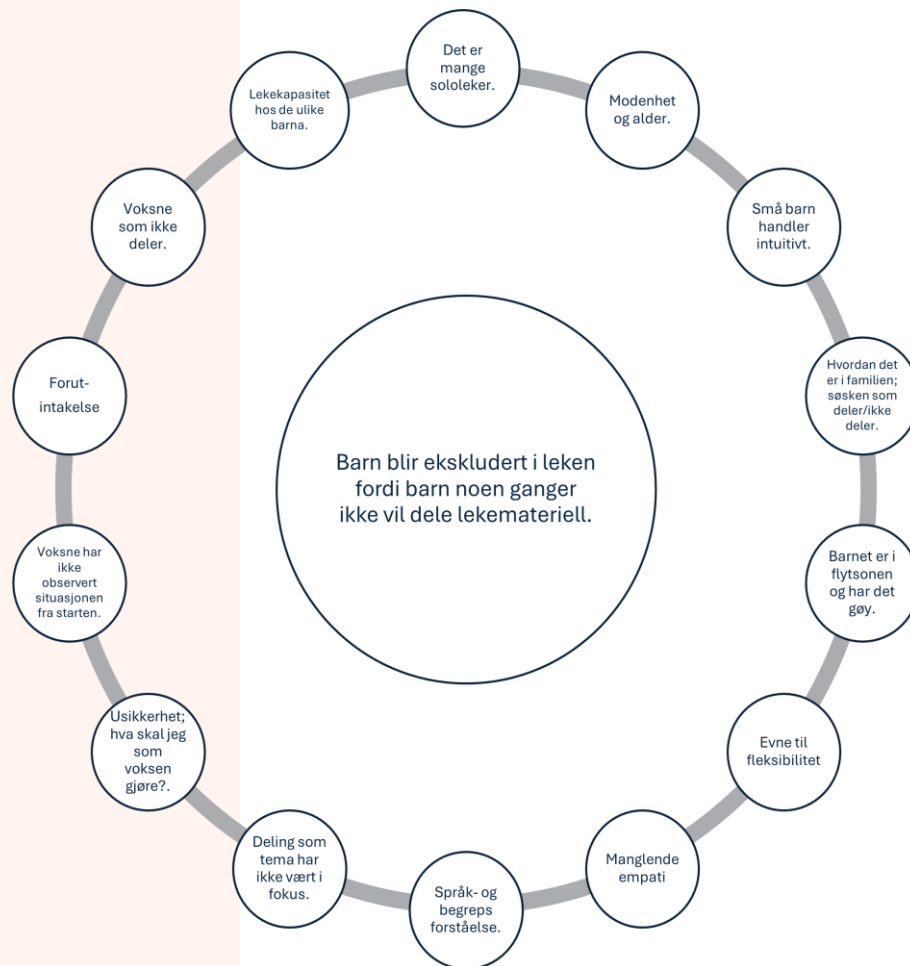
- TEMA: Deling
-
- Vi startet arbeidet med at hele personalgruppen gjorde flere observasjoner knyttet opp mot deling i barnegruppen.
- På bakgrunn av observasjonene som ble gjort landet vi på følgende:
-
- **PROBLEMSTILLING:** Barn blir ekskludert i leken fordi barn noen ganger ikke vil dele lekemateriell.
-
- **MÅLSETTING:** Barn skal frivillig (ut fra eget initiativ) dele lekemateriell.
-

ÅRSPLAN 2024-2025

Å DELE

- En viktig sosial ferdighet er å kunne dele
- **Mål:** Barna skal bli mer bevisst på å dele leker, vente på tur og finne mening i det.
- **Kriterie voksenrollen: Duå.** Voksne er tilstede på gulvet, lekende, lyttende, støttende, observerende og veiledende. Varm og tydelig i kommunikasjonen, perspektivtaking, sette ord på, oppmuntre og modellere.
- *«Ved at ansatte viser sosiale og relasjonelle ferdigheter vil barna speile og lære det samme»*

Opprettholdende faktorer

For å forstå, erfare og ville dele valgte personalet tre opprettholdende faktorer:

Empati

Språket

Usikker voksen

ÅRSPLAN 2025-2026

EMPATI

En viktig sosial ferdighet er empati

Mål: Øve på empati. Å forstå seg selv og andre Å trene på regulere følelser.

Kriterie voksenrollen: Identifisere og bekrefte barnets følelser. Veiledning og modellering.

(speiling er å gjøre det en vil at barn skal gjøre)

Anerkjenne, lytte, trøste, hjelpe, er empati i praksis.

«Ved at ansatte speiler og samhandler empatisk vil barna lære det samme. «

EMPATI

Gjennom bøker lærer barn å kjenne igjen og forstå egne og andre følelser

Bøker helper barn å sette ord på følelser som glede, sinne, tristhet

Styrker selvfølelse og identitet gjennom gjenkjennelse

Sette ord på det som skjer

Å tåle følelsen

SPRÅKET

BØKER – ET VERKTØY FOR SPRÅK, LEK, LÆRING, TRYGGHET OG FELLESSKAP

Bidrar til større ordforråd og uttale
Støtter barn med forsinket språk
Utvikler konsentrasjon og lytteferdigheter

LEKEN – SOSIAL KOMPETANSE

Inspirerer til rollelek, fantasi og kreativ utfoldelse
Historier kan videreføres inn i leken
Bøker speiler ulike familier, kulturer og livssituasjoner

Det leses om samarbeid, deling og konflikthåndtering
og viser hvordan være en god venn.

USIKKER VOKSEN

Bruke DUÅ -Autoritativ voksen -Modell setninger

«Du ble sint, lei deg, glad fordi at « så bra du er en god venn»

«Naboros»

BYGGE RELASJON GJENNOM INTERAKSJONER

Høytlesing er ikke bare boken, men å bygge tillit, trygghet og nærhet

Barnet føler seg sett

Felles opplevelse.

DELE følelser, spenning, humor og opplevelse

Det hjelper å snakke om følelser gjennom karakterer.

Knytte boka til barnets liv.... Husker du at vi

Empati er nærvær, Ikke fikse eller korrigere. Banking time.

«Det går bra...» Hva kan vi gjøre neste gang»

Den voksne lever seg inn i historien, stille åpne spørsmål

0-3 år = hverdagsrutiner- pekebøker

3-6 år = om vennskap, følelser, konflikter, hverdagssituasjoner, problemløsninger

Småbarnsavdeling med barn i alderen 1- 3 år

Barna viser stor interesse for sang, musikk og dans

Samling – gruppefølelse og fellesskap

Deling – evnen til å kunne og ville dele

Inkludering

DEN SOM DELER

- Den som deler
- (Mel: Bjørnen sover)
-
- Den som deler,
- den som deler
- gjør en annen glad.
- Jeg vil dele med deg,
- vil du dele med meg?
- Den som deler,
- den som deler
- gjør en annen glad.
-

SKAL VI VÆRE VENNER

Skal vi være venner? Skal vi leke sammen du og jeg?

Det å gå alene, det er så kjedelig syns jeg.

Vi kan være venner. Vi kan leke sammen du og jeg.

Kom å rekk meg hånden, så går vi sammen på vår vei.

Refreng:

Å være venner, å holde hender

Er sånn at du kjenner det gjør godt!

VOKSEN ROLLEN

Voksenrollen: Utvide leken. Berike leken, Autoritativ voksen, Lede samling.
Undre seg. Støtte, forstå, anerkjenne. modellere

Materiell : Plakater, dramatisering. Bøker, Følelesestepper. Video snutt.

VI VIL LEKE SKULE

Stor avdeling 5 åringer

En voksen samlet barna. Dialog om denne leken. Hva ville de leke? Hva trengte de av utstyr? Hvor skulle leken foregå? Osv. Barna hadde mange tanker og kom med følgende innspill som den voksne noterte ned.

Melkekartongen skule

Vi vil leke skole. Alle var enige om det.

En voksen spør »Hva trenger dere av utstyr?»

Skolesekk, drikkeflaske, matboks

Vi må få lekser

Vi må ha blyanter

Bokstaver har de og på skolen

En bamse, med hjem. Ja, det vil eg og.

Eg fant en apekatt, den kan vi ha.

Da må vi ha bok med hjem, må jo skrive , tegne å.

Vi må lage kø, leke og ha det bra.

Du må være lærer

Åå, vi har jo glemt ark og bord. Stoler har de på skolen.

Vi kan bruke en bjelle fra instrumentene å lage friminutt med.

Barna var med og fant utstyret de trengte til Melkekartongen skole. leken i gang.

VOKSEN ROLLEN

Voksenrollen: Å legge til rette for fellesskapende lek og la barna få en reell medvirkning.

Berike leken gjennom å finne materiell som de ønsket til skolen.

Materiell: Pedagogisk materiell som vi brukte i leken, ble lagt i en kasse som barna kunne bruke igjen en annen gang. Rollespill. Steg for Steg.

Systematisk arbeid

AUTORITATIV VOKSEN

Observere
Interaksjoner
Bygge god relasjon –varm, tydelig
Skape tillit
Banking time
Legge til rette -Coache, støtte , Veilede
Modellere
Oppmuntre, Motivere, Utfordre, trygg, roe ned
Forvente - krav
Mestringstro

ULIKE PERSPEKTIVER

Individperspektivet

(individuelle forutsetninger og egenskaper, hjemmeforhold)

Aktørperspektivet

(Virkelighetsoppfatning, selvoppfatning og mestringsstrategier)

Kontekstuelt perspektiv

(miljø, oppgaver, relasjoner, venner)

SYSTEMPERSPEKTIV

(Handlinger/fenomener forstått i lys av alle de tre perspektivene og sammenheng mellom disse)

TILTAK

Pedagogisk analysemodell

Relasjonsanalyse

Kompetansebygging

Fremme felleskapet

Inkluderende lekemiljø

Forebygge -Observasjoner

Barnesamtaler – hjelpemidler (sosiogram, bussen)

Strategiplaner DUÅ

Foreldresamarbeid /samtaler

Personalsamtaler, veiledning, observasjon

PPT Ressurs

Handlingsplan (Avdekke, stoppe og følge opp)

Gjennomføre tiltak (aktivitetsplan kap 8 §41-43)
(skjerpet aktivitetsplan §43)

EVALUERING

FØLELSE TEPPE

VENNSKAP TEPPE

Å DELE
HANDLER OM MER ENN Å DELE LEKER

Breakingpoint

Å DELE KREVER EMPATI, SELVREGULERING OG SPRÅK

Det innebærer å vente på tur.

Ta hensyn til andres behov

Å forstå at andre har egne ønsker og følelser

Å kunne dele følelser, gleder, vansker, smil og
tårer.

Det skal ikke tvinges frem. Det gir frustrasjon

For små barn er «mitt» helt naturlig og lærer
gradvis å se andres perspektiv

Det handler ikke om å få barn til å gi fra seg
ting, men å hjelpe de til å forstå hverandre,
trene på å regulere følelser og utvikle empati.

Dele er ikke noe barn kan, men lærer gjennom erfaring, veiledning og trygghet.

Leirdalen Barnehage

post@leirdalen.no

56179360

Læringsmiljøprosjektet 2024-2025

Leirdalen Barnehage har vært i drift siden 2005 der vi har ønsket mange barn velkommen til oss.

Gjennom alle disse årene har vi blitt kjent med mange flotte familier, foreldre og barn. Barn med ulike talenter og behov. Jenter som vil være gutter. Gutter som vil være jenter. Barn i rullestol, barn med sykdommer, høyt fungerende barn, barn med ulike interesser og egenskaper. Sårbare barn og barn som bruker litt lengre tid på å lære seg ferdigheter i det emosjonelle og kognitive landskapet.

Enten barna går i Leirdalen barnehage eller i andre barnehager er de alle våre barn som har rett til inkludering og finne sin plass i fellesskapet. (Barnehageloven -Rammeplanen)

Det er selvsagt et stort ansvar for en barnehage å møte så mange ulike behov. Og det er krevende for foreldre som har hovedansvaret. Det som er enkelt for en familie kan være sårbart og vanskelig for en annen familie.

Leirdalen Barnehage er et sted for mangfold og tar imot alle barn med et mandat om å være et supplement til foreldre, støtte og legge til rette for god utvikling og trivsel for alle barn i barnehagen.

Vi skiller mellom å ha det litt kjipt i løpet av dagen og lengre varige misnøyer.

Barn som ikke får viljen sin, leken eller den nye sykkelen kan bli oppriktig sinna og lei seg.

De kan gråte høyt over det de ikke fikk. Det går heldigvis fort over.

Å ha det kjipt noen minutter i løpet av dagen er normalt og er en viktig del av livsmestring.

FOREBYGGENDE TILTAK

Observasjoner

Voksen tett på

Autoritativ voksen (varm, støttende, veiledende, tydelig)

DUÅ (coaching, modellsetninger, ros, validere følelser, vise vei)

LMP – inkludering, fellesskap, empati, dele, vennskap)

Null toleranse mot reaktive negative handlinger

Kommunikasjon (sette ord på det barnet ikke selv forstår eller klarer)

Konsekvens – barn må øve på ordne opp i egne konflikter med hjelp av voksen

Fokus på empati, følelser, validering av følelser

Banking time (sette av tid til interaksjoner som bygger relasjoner)

Steg for steg (selvheldelse, sosiale ferdigheter)

Språk, bøker, bibliotek

Perspektivtaking

Fremme prososiale handlinger

Barnesamtaler

Vennebussen (Hvem vil barnet ha med seg på bussen)

Relasjonsanalyse, Sosiogram, Tras, Alle med

Hva forteller barnet i barnehagen og hjemme

Tilbakemeldingskultur/Evaluering

PPT ressurs- veiledning

TILTAK ENKELTBARN

Hvis vi får tilbakemelding om at et barn ikke har det godt og ikke vil i barnehagen tar vi fatt i det. Vi har et system som opprettes for enkeltbarn. Kapittel 8 i barnehageloven. Det kalles en aktivitetsplan. Det skjer i tett samarbeid med foreldre.

Først må vi finne ut av problemet. Vi vet at barn snakker sant, men vi vet også at barn kan si ting som ikke stemmer helt. Et barns opplevelse skal tas på alvor samtidig som vi må undersøke mer, vurdere barnets alder, utvikling, samspill og hendelser som skjer. Hva skjedde bakom kulissene før det ble en uenighet eller «konflikt». Er det et engangstilfelle eller systematisk over tid. Det skal undersøkes, observeres og følges opp.

Vi må ta inn over oss at barn er på øving. Det betyr at små barn ikke alltid besitter de sosiale ferdigheter som er nødvendig for å lykkes i samspillet med andre. Det er noe de skal øve på, lære og erfare i leken og i sosiale settinger. Noen barn trenger mer tid enn andre for å få til et godt samspill jevnt over.

Foreldre kan oppleve den klassiske opplevelsen der barnet ligger seg ned på gulvet i butikken og skriker fordi det vil oppnå noe uten å forstå at det er feil måte å gjøre det på. Eller foreldre gir fra seg lederskapet og lar barnet få bestemme. «Eks: Skal vi gå nå ? I stedet for å lede tydelig. Nå skal vi gå. Det gir trygget for et barn å ikke måtte ta ansvar over det de ikke kan råde over.

Det som regulerer barnets atferd er at det får konsekvenser. Men samtidig viktig å anerkjenne barnets følelser. Anerkjenne at det er forståelig at barnet er lei seg, skuffet og sint, men å skrike seg til vilje er ikke måten å si fra på. Det er de voksne som alltid er ansvarlig for relasjonen. Det er et tålmodighetsarbeid, men ikke gi opp.

Fra 4 års alderen begynner den kognitive forståelsen å tre mer frem. Språket blir bedre og det merkes at forhandlinger blir bedre og kan brukes mer aktivt. Reaktive negative handlinger vil avta etter hvert som barnet blir bedre til å snakke og lærer å ta i bruk bedre strategier i samspillet med andre. Det skal lønne seg å gjøre det riktige. Og det skal fremmes gjennom å påpeke det.

Perspektivtaking:

Vi trener på: At andre barn også har behov. At andre også vil ha sykkelen. At nå er det du som må vente på tur. At det er lov å bli skuffet, men det er ikke lov å bli fysisk. Gi ros når barnet er en god venn. At det er lov å feile. Vi kan gjøre det riktig neste gang. Ingen barn er født slem. Empati er medfødt, men må øves på og utvikles fra tidlig av. Ikke alle hjerner er like og miljøet rundt barn er også ulikt. Små barn skal ikke kjenne på stigma for å være den de er. Men få hjelp og veiledning til å bli den gode de vil være.

Et og to åringer har ikke et ferdigutviklet språk og befinner seg derfor på følelsesstadiet. Vi ser at biting på småbarnsavdelinger kan skje. Det er barnets måte å si fra på når vilje og skuffelse ikke kan forklares med ord. Vi møter barnet med følelser, trøst, forklaringer og hvordan problemer best kan løses. Vi kan ikke garantere at biting, dytting og slag aldri skjer, men vi kan garantere at det tas fatt i og jobbes med kontinuerlig.

«Store hjerter
former små hjerner.
Takk for alt
du har lært meg»